

előadás 1916. ápr. 30-án volt, amidőm »Hamlet« került színre. A többi előadások ezek voltak: máj. 2-án »Macbeth«, 3-án »Szentivánéji álom«, 4-én »Sok hűhó semmiért«, 6-án »Othello«, 7-én »Vízkereszt«, 9-én »III. Richard«, 10-én »Romeo és Julia«, utána »Macbeth«, »Romeo«, »Szentivánéji álom«, »III. Richard« előadását ismételték meg. Magyar nyelvű S.-irodalom: Greguss Agost: »S. pályája«, 1880. Gróf Széchen Antal: Tanulmányok, 1880. Alexander Bernát: »Hamlet«, 1900. és 1920. Dr. Bayer József: »S. drámái hazánkban« (két kötet). Rakodczay Pál: »S.-tanulmányok« (Színészek Lapja, 1898.) Sebestyén Károly: »S. és az angol renaissance«, 1921. Hevesi Sándor: »Az igazi S. és egyéb kérdések«. Budapest, 1914. Cikkek: »Honművész«, 1835. 48. szám. »Koszorú«, 1864. 17. szám. (Salamon Ferenc.) »Hölgyfutár«, 1864. ápr. 23. Ugyanakkor a legtöbb fővárosi lap is. »Pesti Napló«, 1916. ápr. 23. (Dr. Hevesi Sándor.) »Az Ujság«, 1916. ápr. 26. (Ivánfi Jenő) és május 13. 9. old. stb. stb.

Shakespeare-színészek Magyarországon. A halhatatlan brit költő remekműveit hazánkban színészetünk megszületésével csaknem egyidőben kezdték játszani. 1794-ben a kolozsvári Nemzeti Jászó Társaság mutatta be »Hamlet«-et, Kócsi Patkó Jánossal a címszerepben, még pedig olyan sikerrel, hogy az akkori erdélyi tudósító így ír róla: »Érzékeny jádzásáról hallgatóinak könnyhullajtásai a bizonyságok. Hamlet után »Othello« került ugyancsak Kolozsvárott először színre Sáska Jánossal a címszerepben. Játszta ezt a szerepet a XIX. század elején Pergő Celesztin is, később Bartha János. Ez a két legrégebben játszott Shakespeare-darab, amely után a »Makrancos hölgy« (különféle magyar címekkel is: »Egy magyar huszárkapitány«, »Megzabolázott feleselő« stb.), »Lear király«, »Coriolanus«, »Julius Caesar«, »Macbeth«, »III. Richard«, »A velencei kalmár«, »Antoniüs és Cleopatra«, »IV. Henrik« stb. került színre. Hazánk a nyugati államok között első helyen áll a Shakespeare-kultusz elmélyítése terén. Ugy az alakító-színészeink fényes gárdája (Egreesy Gábor, Lendvayak, Szentpétery Zsigmond, Molnár György, Tóth József, Szacsavay,

E. Kovács Gyula, Nagy Imre, Ivánfi, Rakodczay, Jászai Mari, Laborfalvi Róza, Márkus Emma, Fáy Szeréna, Beregi Oszkár stb.), mint esztétikusaink és rendezőink serege (Paulay Ede, Szigligeti, Somló, Rakodczay, Molnár György, Hevesi Sándor, Ivánfi Jenő stb.) Shakespeare darabjait, előadásait nemzetünk kultúrtényezőjévé tették és irodalmunk, nagyjaink érvényesülése, a színészi lelkesedés nemzetépítő munkája elválaszthatatlanul összeforrott a brit óriás géniuszával.

Shakespeare-t vagy jól kell adni, vagy sehogy, de adni kell, — tréfás szállóige, eredetileg Podmaniczky Frigyes egykori operai és Nemzeti Színházi intendants mondása volt.

Shaw (sao) Bernard, ír származású angol író, sz. 1856. jún. 26-án, Dublinban. 1885-ben hírlapíró lett, majd tíz év múlva színikritikus, 1892-től színműíró. Számos színdarabját magyar színpadokon is bemutatták. Ezek közül ismertebbek: »Hősök«, vj. 3 felv. Ford. Moly Tamás. Bem. 1904. febr. 17. Király Színház. »Az ördög cimborája«, melodráma. Ford. Mikes Lajos. Bem. 1906. márc. 28. Víg-színház. »Warrenné mestersége«, szmú 4 felv. Ford. Cholnoky Viktor. Bem. 1909. dec. 22. Magyar Színház. (Előzőleg u. o. a berlini Hebbel-Theater együttese is előadta, 1908. ápr. 10.) Felújítása: 1919. ápr. 8. »Brassbound kapitány megtérése«, ford. dr. Hevesi Sándor. 1909. Nemzeti Színház. »Barbara őrnagy«, ford. dr. Hevesi Sándor. 1909. U. o. (A bécsi Deutsches Volkstheater együttese »Major Barbara« c. alatt bem. a Magyar Színházban, 1909. máj. 3-án.) »Nem lehessen tudni«, vj. Ford. dr. Hevesi Sándor. Bem., 1911. U. o. »A sors ömbere«. Ford. dr. Hevesi Sándor. Bem. 1912. U. o. »Blanco Posnet árultatása«. Ford. Mikes Lajos. Bem. 1912. Magyar Színház. »Caesar és Cleopatra«, egy darab történelem 5 felv. Ford. Mikes Lajos. Bem. 1913. febr. 21. Nemzeti Színház. »Androcles és az oroszlán«, vj. Ford. dr. Hevesi Sándor. 1913. Magyar Színház. »Pygmalion«, vj. Ford. dr. Hevesi Sándor. 1913. Víg-színház. Felújítása 1928. máj. 12. »Fannys first play«